

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu ese de dōue ori pre septemana:
Duminică și Joi. — Prenumerathina se
face in Sabiu la espeditur'a foiei, pre atara la
a. r. poste cu bani gata prin scisorii francate,
adresate către gazeta. Pretiul prenumerathinii
pentru Sabiu este pre ann 7 d. v. a.
ear pre o jumetate de ann 3 d. 50. Peu-

Nr. 83.

ANULU XXIII.

Sabiu 1931 Octombrie 1875.

tră celealte părți ale Transilvaniei și pentru pro-
vinciile din Monarchia pre unu ann 8 fl. șterea pre
o jumetate de ann 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii
străine pre ann 12 1/2 ann 6 fl.
Inseratul se plătesc pentru întâia óra
cu 7 cr. sirulu, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr.
și pentru a treia óra repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Deputatiunile sasesci.

Nu sunt cunoscute planurile guvernului actualu relativ la reformele administrative decât din imparsirele ce au transpirat în publicu prin unele organe oficiose. Săi nôstri inse au unu spuriu reu, ei prevedu său prezentescu, ca privilegiile loru se voru sterge, deci că sa previna pericolul ce amerintia interesele loru esclusive si particularistice se pusera cu totii in miscare, spre a impedecă realisarea reformelor administrative in parmentul pretinsu sasescu. Agitatiunea contr'a impartirei fondului regiu se manifesta de asta data in form'a de deputatiuni, care voru fi insarcinate de adunările scaunali sasesci a protestă contr'a viitoriei impartiri a Sachsenlandului, la locurile mai inalte. Fundulu regescu trebuie sa fia unu „noli me tangere“ dupa ideile de dreptu sasesci. Ce rezultatu voru avece aceste deputatiuni se poate sci inca de acum. Press'a oficioasa si in genere press'a maghiara a intimpinat acestu modu de a protestă contr'a reformei administrative ca o indignatiune justificata. E ridiculu a protestă contr'a unei impartiri teritoriali inainte de a se sci modulu cum are sa urmeze impartirea Ei! dara sasii pretindu inviolabilitatea teritoriului reg., ei nu admitu nice o impartire caci acăt'a vatemă privilegiile loru si de privilegii ii dore mai tare inim'a.

Infatisarea deputatiunei sasesci, dela Brasovu, care deschise sirulu deputatiilor, respective gravamenul ei subternutu ministeriului, da prilegiu lui „P. Ll.“ a reveni asupr'a cestiunei sasesci. Elu dice.

Sasii din Transilvania suntu unu poporu patimitoriu si din acăsta causa si forte fricosi. Ei se temu de ori ce umbra si de aceea ei totu déun'a suntu capabili a se feri din bunu tempu de pericolul iminentu. Acăt'a se numesce la densii circumspecțiune, dara tiéra se dedă cu larm'a continua si o considera de o manifestație specifică a vietiei sasesci, nu inse de o esprezzione a unei doreri ce o simtiescu in realitate.

Cu acăt'a inse nu voimu sa dicemu, ca „representantii cetăției libere si a districtului Brasovului“, dela cari au emanat representatiunea (prima,) nu aru avé in casulu specialu vre unu motivu, de a se spaimentă asupr'a urmarilor ce le aducu reformele administrative, relativ la privilegiile loru de pâna acum; noi sperămu, ca regularea fundului r. se va esecuta seriosu. Cu tôte aceste e o tactica curioasa a tramite deputatiuni la Majestate inainte de a avé cunoscinta oficiale despre cuprinsulu planului de reforma.

Sa punemu, ca planulu asupr'a cărui se plângu sasii transilvaneni, este adeverat. Indata ni se presenta faptulu esperiatu in anii trecuti, ca tipetele de dorere ale sasilor nu provin din interesele adeverate ale nemilor din Transilvania, ci numai din egoismulu unei caste birocratice. Representatiunea ne arata chiaru, ca spaim'a de esistentia „universității“ face pre domni sa remonstreze. „Prin distribuirea fundului r. se sisteză legătur'a lui si universitatea națională se nimicesce in esistentia ei garantată,“ — asiă se dice in gravamenulu brasovenilor sasi et hinc illae lacrymae. Universitatea si ierasi universitatea!

Dara cu ce dreptu se dechiara esistint'a acestei institutiuni de unu interesu si inca interesu vitalu alu germanilor din Transilvania? Ce semnifica intr'adeveru acăt'a universitate? Séu ca i se vindica o insemnata politica, si atunci si-a perduto de multu esistint'a, pentru ca intre marginile unității statului ungurescu si in cadrul sistemului parlamentarit ulei atare institutiuni cu privilegie politice nu-i este permis sa existe si fatia de raportele faptice ale sasilor din Transilvania către totalitatea poporatiunei din Ungaria nu poate sa existe fiindu practice cu totulu fără valoare. Interesele economice, politice si culturale ale sasilor nu se potu conserva in acestu institutu, fiindu ca conservarea acestoru interese nu e delocu incredintata universitatii, aceste interese se reprezinta in diet'a unguresca. Séu deca nu se vindica universitatii o chiamare curatul administrativa si atunci nu se poate pricpe, pentru ce sa se sustiena unu tribunal supremu administrativ pre contulu autonomiei singuratecelor comune si scaune. Ce intielesu ce scopu are unu astfelul de foru? Déca (acestu foru) desvălu o activitate plina de vietă, atunci elu confisca drepturile autonome ale corporatiunilor municipali singuratece in favorulu unei caste birocratice privilegiate si acăt'a ar' fi o anomalie strigătoră; deca se restringe inse la o missiune abstracta ce nu se poate prinde si nu intra in cursulu administratiunei, atunci nare nice unu folosu fiindu ca nu corespunde unui scopu practicu si sasii comitu cu scire o falsificare, cându striga in lumea larga pre tôte cördele ca esistint'a germanilor din Transilvania este strinsu legata cu esistentia universitatiei. O institutiune fără esentia, fără activitate positiva nu poate figură ca unu scutu alu intereselor vitali a poporului.

Cade Universitatea — si sperămu, ca acăt'a formatiune necualificabila va cadă — atunci voru avece motivu de a versă o lacrima dupa dens'a unele cercuri biocratice, dara nu poporatiunea germana a Transilvaniei. Abstragendu motivele generale ale resonului de statu ce suntu decisive la delaturarea universitatiei, chiaru si trebuintele sasilor reclama sistarea acestei corporatiuni. Déca autonomia sasilor in afacerile administrative nu are sa fia numai o fictiune, atunci scaunele si cetățile trebuie sa se emanipeze de tutoratul universitatiei si sa umble pre picioarelor loru. Nu stremtorea, ci estinderea drepturilor autonome au sa astepte municipiile dela sistarea universitatiei. Firesce, autorii representatiunei afirma in gravamenulu loru ca „autonomia echivoca, in a cărei nume se inaugurează reforma, nu se poate executa absolutu nisi in relatiune reciprocă ale statelor culte europene către olală“. Aici se vede ghiar'a fatala a biocratiei. Domnii (sasi) voriescu autonomia, pâna cându se poate aduce la valoare in favorulu unei caste privilegiate, o urescu inse, indata ce autonomia detrage acestoru privilegi. Inaintea loru autonomia este unu tesauru nepretiuitu, pâna cându ea servește de titlu de dreptu pentru esistentia universitatiei, dara autonomia li e o chimera, indata ce vine vorba de estinderea ei asupr'a singuratecelor municipie. Pre cine vréu sa insiele domnii si credu intr'adeveru,

ca voru fi priviti de omeni seriosi dupa acăt'a espectoratiune?

Sasii mai au si alte doreri. Noul'a impartire teritoriale a fundului regiu, dupa cum se dice ca e planuita, li insufla o ingrijire mare nu numai pentru universitate, ci si de sine si pentru sine. In punctul acesta limbagiul loru e mai putin chiaru dara se poate intielege — ei suntu ingrijati de esistentia naționale a sasilor. Marturisim, ca autorii representatiunei au dreptu cându indigita cu oreare ironia la multele experimentari de pâna acum ce n'au succesu, dara de aci nu se poate deduce altu ce-va, de cătu ca o actiune seriosa in directiunea acăt'a nu trebuie sa se mai amane, si ea va urmă fără indoiela, chiaru si deca va intempiна displacerea gravaministilor sasesci. Regularea nu se va realiză de locu spre daun'a intereselor sasesci, pentru — dupa cum o spunu insisi domnii in reprezentatiunea loru — „isolarea espune pericolui de a peri.“ Acesta este unu adeveru de auru si de unu pretiu duplu in gur'a sasilor. Asiă dieu, isolarea aduce pericolul perirei, si sasii voru trebuui nesmintitul sa piere materialicesce si spiritualmente, deca se voru mai adaptati dupa murii chinezii ai regulamentului loru municipalu, dupa ruin'a unei institutiuni derivate, nevenindu in atingere cu elementele ce-i impresora. Si deca ei suntu intr'adeveru atât de vitali si la unu gradu de cultura atât de inaltu, dupa cum ne asigurăza, — ceea ce si noi admitemu, — atunci ei nu trebuie sa fia ingrijati de conservarea caracterului loru naționalu nice atunci cându se face schimbare in impartirea teritoriale. Ei voru cuceri, dara nu voru fi cuceriti. Domnii dicu in asta privintia: Se pare ca sa trecutu cu vederea, ca tôte corporile amestecate la olalta voru inriură unulu asupr'a altui si astazi nu poate dă nice unu chemicu politicu cu socotela, ce formatiune nouă va fi din acăt'a amestecatura si din reactiunile ce voru urmă, si ca multiem-va ea pre chemistii esperimentatori. Noi, continua „P. Ll.“ ne arogăm atât a cunoscintia din „chemia politica“, cătu avemu de lipsa pentru casa si ni se pare, ca intr'unu atare conglomerat u formă acelu elementu (poporu) semburile de cristalizatiune, care prin calibrul seu materialu prin talentele spirituali si prin fondulu materialu este aptu spre o activitate preponderanta. Dispunu sasii de calitatile aceste, atunci sa nu se tema de esistentia loru națională, deca le lipsescu, — atunci nice o universitate, nice unu prilegiu si nice o separatiune arteficiosa nu e in stare a-i scapa de distrugere si decadintia.

Revista politica.

Foile oficiale publica unu siru lungu de denumiri in armata, incepandu de susu dela vice-maresiali pâna la locotenenti.

In cercurile publicistice au inceputu a se interesă multi de reformele administrative. Cumca intre reformele aceste se cuprinde si arondarea cea nouă politica a Transilvaniei nu se indoiesce nimenea. Este cestiunea numai de tempu, cându, si apoi cum, au ase deslegă problemele reorganisatorie preste totu. Reformele se vorbesce ca au sa trăca chiaru si in sfer'a judecătorescă. O institutiune, carea pâna

acum se afla in praca numai in Belgia, Olanda si Itali'a, se vorbesce ca aru fi bine sa se introduca si la noi, acesta aru fi, esamenele pentru avansementul judecătorilor dela o instantia inferioara la alta superioara. Lucrul acesta tocmai acum se discuta in foile din Budapest si „P. Ll.“ recomenda innoirea acăt'a că unu stimulu pentru judecători spre a ramane in tota carieră loru omeni ai progresului in sciintia juridica, si că unu scutu contră negligintie de sine si dedarei la siablonagiri burocratice. i

Proiectele de lege, car se voru aduce de către ministeriu in dieta, in data dupa deschiderea sessiunei, suntu dupa „Hon“: in privint'a regularei comitetelor municipali; comitetele permanente remanu in form'a loru de acum, dara congregatiunile generali se proiecteaza sa fia numai de dōue ori pre anu; nu de patru ori, că pâna acum. Pentru accelerarea administratiunei se proiecteaza instituirea unui comitet nou de 24 membri, intre cari se intielege si comitele. Alu doilea proiectu aru fi privitorul la regularea afacerilor disciplinare. Alu treilea modificatiunea legei rurale. In fine alu patrulea regularea afacerilor sanitarie.

Insurectiunea erzegovină-bosniaca, carea parea ca adormise se redescopă. In dilele dela 21 Octombrie incocă s'au intemplat la diverse puncte lupte considerabili intre turci si insurgenti. Turci au avutu nenorocirea a mai inregistrat vre-o dōue loviri cu perderi de sute de morti si raniti. Apunerea insurectiunei este impossibile, pentru ca turci nu o lasa sa adormă. Turci promit amnistia (iertare) si deca insurgentii se predau si vinu la vatrele loru, aceia ii prindu pre cesti din urma si pre căti nu-i macelarescu cu crudime i spădiura. Turci mergu mai departe cu insolentia. Ei ataca fruntarile vecinilor omoră si ardu ce le vine inainte. S'au atinsu pâna acum de fruntarile Serbiei, de ale Austro-Ungariei si au ucis si pre unu suditu italiano. Pentru invasiunile incercate in Serbia au ingriguit cartaciele serbesci sa le aduca aminte turilor de respectarea drepturilor internationale; dara de alta parte si agentulu Serbiei din Constantinopole, ilu Magasinovici, au remontrat cu tota ponderositatea la inalt'a Pórtă pentru calcarile teritorialu serbescu din partea turilor. Agentulu Serbiei, vediendu ca calcarile aceste se facuse mai de multe ori, fără că pórta sa ese din periferia promisiunilor, ca va face ceva pentru incetarea acelor necuvintie politice, a aruncat inaltei Porti grelele si energicele cuvinte, ca deca in. Pórtă voiesc resbelu sa o spuna si sa numai intarite poporulu serbescu cu tireta. Si diplomatici, se véde, ca i-a trecutu de gluma. Ambasadorulu austro-ungurescu au facutu in dilele aceste Portei cunoșcutu, ca macelariele din Erzegovină si Bosni'a puterile europene nu le mai potu suferi. In Constantinopole se asteptă sosirea lui Ignatief, ambasad. rusescu, care proiectase o nota colectiva. Cum va fi nota propusa de Ignatief se poate vedea din fof'a officiale din Petersburg, carea dice: Puterile trebuie sa sprinăcesc cu autoritatea loru reforme in Turcia, sultanulu va trebuui sa satisfaca promisiunilor facute in interesulu suspusilor sei si a pacei europene.

In 27 s'a deschis parlamentul germanu.

Scupin'a din Belgradu este amata pre patru septamani.

Unu importantu diariu din Pest'a, „Corespondance hongroise,” voindu sa intempine deseile acusari aduse de „Românu” Austro-Ungariei, ca tinde la cuceriri si la inghitirea Romaniei, a publicatu dilele trecute unu articulu interesantu, in care citatulu organu respinge acusarea de cotropire si stablesce din contr'a, o comunitate de interese intre Ungaria si România, demonstrându interesulu realu ce are imperiul austro-ungaru de a vedea in România unu statu forte si liberu, pentru mentionarea ecuilibrului in orientulu Europei si inlaturarea ori cărui pericolu.

Vomu reproduce si noi dupa „Românu” pasagiul mai importantu din acel articulu subscrisu de către chiaru siefulu redactoru alu „corespondentie ungare,” contele Bethlen.

Iaca cum respunde acelu organu la temerile si acusarile de cotropire aruncate de „Românu” Austro-Ungariei:

„Ungaria se afla in aceiasi pozitie ca si România; ea nu voiesce sa devia nici germana, nici slava; ea voiesce sa ramâne unu statu maghiaru. Unu interesu comunu apropiu pre unguri de români; amendoue tierile suntu in posesiunea unei independintie aprope absolute, si dupa cum români sciu forte bine ca pericolul pentru ei nu va veni nici odata din partea Turciei, asemenea unguri sciu ca Austria germana nu va amenintia nici odata autonomia Ungariei. Si pentru români, si pentru unguri pericolul nu pote veni de cătu din partea numeroselor populatiuni slave cari ii incongióra la nordu, la Sudu si la apusu. Avemu dura acelasí scopu: „mentionarea independintie nôstre” si trebuie sa luptam contra aceliasi pericolu, provenindu dela aceiasi adversari cari ne incogiura. Pre cătu tempu Austro-Ungaria va fi o monarchia dualista, ea nu se va putea gândi nici la marea negra, nici la vr'o altu-feliu de anesare, — caci stramutându echili-

libru intre diferitele națiunalităti din monarchia, s'aru face imposibila menținerea sistemei dualistice — caci Austro-Ungaria e dualismulu, perdiendu lu aru impinge austro-germanii in brațele Germaniei si Maghiarii in ale revolutiei.

Austro-Ungaria are dura unu interesu eminentu de a vedea formandu-se la Sudu-Ostu unu statu puternicu, care sa aiba cu ea unu interesu comunu, si care sa fia aliatulu seu naturalu, cându va fi cestiu de a aperá independintia nostra in contr'a adversarilor comuni, cari totu-déun'a cauta a ne absorbi. Aru trebuí ca Ungurii sa fia forte putienu patrundietori pentru a nu dorí formarea unui statu românu puternicu; ei sciu forte bine ca România nu-si va putea mantere independintia decâtua aliându-se cu Ungaria; asemenea rasa magiara are nevoie de sprinjulu românilor pentru a se aperá in contr'a invasiunei slavilor, caci prin Budapest'a aru fi drumulu la Bucuresci. Cestiu e dura forte lamurita, si déca cu tóte acestea „Romanulu” nu voiesce sa o intieléga, caus'a e ca are in vedere alte interese decâtua aceleia ale tieriei sele si pare ca se ingrijesce multu mai multu de interesele revolutiunii internatiunale, decâtua de viitorulu si de independintia Romaniei.”

Societatea academica romana.

(Urmare.)

D. Premiu din fondulu A. Fetu si din economiile Societătiei.

I. Unu premiu de 5000 lei pentru confectionarea celei mai buna carta geologica a două județie ale Romaniei, din care unulu de dincóce si altulu dincolo de Milcovu.

II. Unu premiu de 3000 lei pentru studiul geologicu, chimicu si economicu a principalilor localitati, unde se afla petroleu si carbuni fosili, in județele Prahov'a si Dâmboviti'a, se cere dela concurrenti:

III. Unu premiu de 2000 lei pentru studiarea si analisarea apelor din 15 fontâni ale tieriei.

Terminulu concursului pentru fia-care din aceste lucrari e defiptu la 15 Augustu 1878, pâna cându concurrentii

au sa-si tramita elaboratele loru cătra presedintele societătiei, cu aceleasi formalităti ce s'au prescris si pentru alte obiecte puse la concursu; manuscrisele venite mai tardi de 15 Augustu 1878, seu fără formalitătile cerute, nu se voru accepta.

Programele pentru aceste lucrari suntu:

I. Pentru studiul geologicu alu unui județiu concurentele e datoriu:

1. Sa faca descriptiunea orografica a județului.

2. Sa arete ce terenuri si ce strate se gasesc in acel județiu, indicandu natura locurilor fia-cârui stratu si fosilele pre cari se baséza pentru determinarea loru.

3. Sa se faca o secțiune longitudinala si alt'a transversala a județului, precum si secțiuni de diferite accidentii ale crustei globului ce se potu afla in acel județiu.

4. Sa faca charta geologica a județului.

5. Sa aduca o colectiune de rocele caracteristice.

II. Pentru studiul geologicu, chimicu si economicu alu principalelor localitati, unde se afla petroleu si carbuni fosili, din județele Prahov'a si Dâmboviti'a, se cere dela concurrenti:

1. In genere, studiul petroleului indigenu, pacur'a, cér'a de pamentu, oleulu terosu fosile, in ceea ce privesce constitutiunea, compozitiunea, si proprietăatile lui chimico-technologice, esploratiunea si aplicatiunea industriala impreuna cu derivatele lui.

2. In specia: a) Determinarea proprietătilor fisice ale petroleului indigenu, comparatiune cu petroleul americanu si europen din alte state.

b) Ce constitutiune si ce proprietăti au productele de destinație alu petroleului la temperatură 120 Celsius pâna la 350 c.; gruparea acestor produse si determinarea cantitatativa dupa volume si procente, — aplicatiunea loru.

c) Determinarea productelor licide cele mai volatili, adeca a eteronor petroline — proprietăatile si aplicatiunea loru.

d) Petroleul indigenu contine parafina? Determinarea cantitatativa.

e) Petroleul indigenu contine naftalin'a? Determinarea cantitatativa.

f) Petroleul seu smol'a contine produse din grup'a alcaliloru monoatomici din ser'a a 7-a adeca thonolul, benzin'a, acidu carbonicu, ferylamin'a? Determinarea loru cantitatativa si constitutiva.

g) Contiene smol'a de petroleu, inainte seu dupa estragerea parafinei, gaze hydrocarbure? cari se potu intrebuința că luminatoriu aeriferu? In casului afirmativu sa se execute determinarea cantitatativa si calitativa a acestor produse gazose. Descrierea in modulu celu mai practicu a aparatelor de estragere a gazelor combusibilu, luminatore, pentru aplicatiunea că gasu de luminatua aeriferu in industria (usin'a de gazu aeriferu de petroleu).

h) Contiene petroleul indigenu seu smol'a de petroleu corpuri de natura desinfectante? In stare nativa seu dupa ore-care preparare?

i) In ce modu si cu care mediile se potu stinge mai completu si mai curendu gazulu fluidu de petroleu inflacaratul (spre exemplu incendiul produs prin acestu corpu, anume: photoger'a pinolin'a, etc)

III. Pentru studiul apelor minerali din 15 fontâni se ceru:

A. Operatiuni de procedere de executat la isvoru (la fat'a locului):

1. Prinderea gazelor libere cari se degajă din fontâna (in flacone seu tuburi inchise prin chalumeaux) in numeru de 2—4.

2. Receptiunea apei pentru determinarea acidului carbonicu liberu si semilibru si ale loru combinatiuni dupa metodulu lui Recenius.

3. Receptiunea apelor minerali pentru determinarea corporilor fisice, organici si anorganici.

4. Determinarea cantitatativa a acidului sulfhydricu, liberu si disolutu; in casului cându s'a constatat calitatativa, presentia lui.

5. Determinarea sulfo metalelor la fat'a locului prin gazometria.

6. Determinarea sulfideloru.

7. Determinarea corporilor organici volatili (dupa Frenis).

8. Determinarea seu prinderea apei dupa Bunsen in flacone că amo-

cu deosebire s. scriptura si teologi'a.*)

Vs. 14. Dupa prescrisele din IV Moise 9, 10. cap. 12—15, V Moise 16, 2. II Paralip. 30, 17. (vedi si Ioanu 11, 55.), avendu judeii a se curatî inainte de inceperea serbatorilor, mergéu cu mai multe seu mai putine dile (de cumunu cu 3 inainte de pasci, ducendu spre acestu scopu (alu curatirei) jertfe; boi, oi, tiapi, porumbi s. a. — Iudeii — preotii si archiereii — spre inlesnirea si indemnarea aducerei de jertfe grase, prefacura insasi biserica in tergu, unde se vindéu, cele menite spre a fi jertfe facendum si astfelui unu castigu duplu.**)

Spre a inlesni credinciosilor con-

*) Ierusalimulu, — dupa etimol — ceteatea pacci, repausulu. Cea mai vechia cetate din lume, o aflâmu la 1 Moise 14, 18 sub numele de „Salem”, iéra la judecat. 19, 10. sub numele „Ieru”, din cari (Ierusalim) s'a formatu: Ierusalem. Afara de aceste numiri, mai ocura sub numele: cetatea lui Davidu, — pentru a acestu imperatul a cucerit-o si si-a facut-o resedintia (II imper. 5, 6. 9.). Cele 4 déluri (monti) pre cari era redicata cetatea, se numeau in genere si „Sion.” Totusi spre deosebire si avéu si numeroase speciale: 1) Sion, in intlesu strenu; cetatea de susu cu castelul lui Davidu, 2) Aer'a, partea de josu a cetăției, cu palatul lui Solomon. 3) Morea, cu templul (biserica) lui Solomon; si 4) Bezeta, cu cetatea nouă, edificata mai tardi, aci a fostu palatul lui Irod I.

**) Acestu tergu din Testam. vechiu, s'a stracuratu dorere si in Testam. nou chiaru si la bisericele nôstre, schimbându-si numai form'a. Acolo se vindeau porumbi, pentru pecatu, — la noi, dorere! chiaru in giurul Sabiului se vendu lumini, si in unele locuri si prescuri — pentru... sufletele morilor. — Déca acestu negotiu a fostu scandalizatoru in Test. vechiu, — in Test. nou sa

tribuirea in bani benevolu, si impusa*** erau schimbatori de bani, cari — de sine se iatielege — schimbau.... cu castig — atâtu negotiatorii de vite si paseri, cătu si schimbatorii de bani — de sine se iatielege — plateau oreare arenda — bisericei, seu preotilor, — nu se scie.

Vs. 15. Si facendum sbiciu i-a scosu pre toti etc. Procedur'a lui Iis. la curatirea bisericei se aréta de o parte mai aspra, de alta parte mai blanda că la sinoptici. Mai aspra incâtu intrebuințea sbiciulu fatia cu negotiatorii, si retornandu mesele: versă bani schimbatorilor; iéra mai blanda, incâtu pre vendiatorii de porumbi ii alunga numai cu vorba (Vs. 16.) Elu pedepsesc pre fia-carele dupa mari-mea culpei. Vinderea in biserica, sub protestu religiosu a oilor si boiloru că unu mijloc de castig mare si duplu, o pedepsesc cu sbiciulu; schimbarea de bani, asemenea unu castig sub scutulu bisericei, — cu imprasiciarea banilor; iéra pre negotiatorii

nu fia? Ore biserica din Test. nou, prefata in casa de negotiatoria, se nu fia casa-tatalui meu? Ore déca Iis. s'a scandalisatu, vediendu ca biserica din Test. vechiu (!) e prefata in casa de negotiu — inainte de inceperea rogaciunilor, — cei chiamati si alesi nu se voru scandalisá ore, vediendu acestu comerciu in biserica din Test. nou (!) chiaru pre tempulu santei rogaciuni? Si ore pune-voru vreodata capetu acestei negotiatorii ?

***) In tesaurariatulu bisericei dedea fia-carele de buna voia cătu lu iertau imprejurările, pre lângă care, fia-care e vrea avea dea bisericei pre anu căte 2 drachme (cam 2 fl. v. a.)

de porumbi (prescrisi in lege pentru cei seraci) atâtu pentru abatere mai mica, cătu si din consideratiune cătra acele paseri blande si nevinovate, — ii scote simplu din biserica, dicindu, nu numai cătra unii, ci cătra toti:

Vs. 16. Nu faceti cas'a Tatalui meu casa de negotiu. Istorisirea acestei fapte, dupa firea lucrului se pare a fi mai fidele că la sinoptici. (Vedi la finea Vs. 22).

Vs. 17. Si-au adus aminte, adeca: atunci, pre căndu Iis. facea acestea; si nu mai tardiu, caci altcum Ioanu evang. observá acést'a că in Vs. 22. ca este scrisu (in Ps. 68, 19.): ruin'a casei tale me mananca pre mine, mai bine: zelulu pentru cas'a tea m'a mancatu (χατέρας με. Aur.) „Zelulu pentru cas'a ta (biserica).” In acela'si Psalmu (68) v. 8. 9. aflâmu si cauza mancărei, consumării interne. Acolo vedem ca zelosulu este espusu urei celor de aprópe ai lui.

Si cumca acestu zelu alu lui Iis. pentru biserica nu prevede urmări bune pentru densulu, de-si nu i-a intielesu cuvintele din Vs. 19. — invitaceii, pre lângă tota simplicitatea loru, au prevediutu inca atunci.

Vs. 18—22 nu este amintit de sinoptici. Declararea lui Iisus din Vs. 19. le este cunoscuta (Mat. 26, 21. 27, 40. Marcu 14, 58, 15, 29).

Vs. 18. Responsau jidovii — prin terminulu jidovii (vedi 1, 19.) Evangelistul ne dă sa intielegem seu ca insusi o parte din acei negotiatori — pote schimbatorii de bani, — au fostu sinedristi, seu ceea ce e mai probabilu: sinedristii fiindu de fatia, si vedien-

niacu, chloru calcium și chloru bariu.

9. Presentia combinatiunilor de drotoxide de feru, cari trebuie determinate volumetric la fatia locului prin hypermanganatu de potase.

10. Determinarea temperaturei in două diferite perioade si de trei ori pre dî.

11. Idem temperaturei esteriore.

12. Idem proprietătilor fizice.

13. Determinarea proprietătilor chimice.

14. Analis'a calitativa a corpuri loru gazose, a corpuri loru organice volatili si nevolatili si corpuri loru neorganice fisce.

15. Remasita corporilor fisce trebuie determinata dupa metodus lui Bunsen (Roscae).

16. Receptiunea si analis'a sielementului fantanei.

B. Operatiuni si procedari de executat in laboratoriu.

1. Determinarea fondului specificu.

2. Determinarea iodului, bromului, chlorului pre cale volumetrica.

3. Determinarea gazelor hydrocarburice, sulphydrice, a azotului, hydrogenului, acidului carbonic si oxygenului prin metodus gazometricu alui Bunsen.

4. Determinarea acidului sulfuric si acidului silicic pre cale ponderebile.

5. Determinarea combinatiunilor de feru pre cale volumetrica.

6. Determinarea baselor alcaliloru de pamentu si a causticelor spectroscopice sau pre cale ponderebile, sau că a alcaliloru fisce prin volumetria.

6. Determinarea metaleloru dupa metodus lui Bunsen.

8. Idem acidelor organice sau anorganice dupa Fresenius.

9. Determinarea si calcululu cantitatilor in totale ale corpuri loru fisce.

10. Calculele datelor cantitative ale corpuri loru in parte si ale corpuri loru necombine, in cifre originali.

11. Calcululu cantitatativ alu datelor obtinute din corpuri combine.

12. Calcululu gazelor obtinute, atât alu celor libere, cătu si alu celor combinate sau semicombinante.

13. Calcululu corpuri loru fisce si

alu acidelor cum si alu gazelor in compositiune, dupa cum se afla continute in apa, socotit din 100th sau din 1000th părți apa sau de o oca.

14. Studiul terenului sau geologia fontanei.

15. Flor'a impregiurulu fontanei.

16. Istoriciu.

E. Premiu Zap'a.

Nepresentându-se nici unu concurrent la terminulu ficsatu prin publicatiunea din anulu trecutu, se repulica concursu pentru cea mai buna lucrare asupra formatiunei cuvintelor in limb'a româna prin derivatiune si compositiune.

I. Program'a.

Tractatulu va cuprinde:

a.) O parte generala, in care prin exemple luate si din alte limbe in legatura de cununia cu a nostra, si mai alesu din limbele clasice, se vor defini si explica principiele formatiunei cuvintelor atât prin sufise sau derivatiune in intielesu strinsu, cătu si prin prefise sau compositiune;

b.) O parte speciala, care va avea de obiectu formatiunea prin sufise a cuvintelor limbii românesci si care se va intinde:

4. Asupra formatiunei cuvintelor prin sufise sau derivatiune cum: mor-ariu (din mora), ferru-icare (din feru), strimt-ore (din strimtu), vac-utia (din vaca), parint-escu (din parinte).

Pentru fia-care sufis se va stabili prin numerose exemple:

a.) La ce genu de cuvinte se afige; b.) deca are o singura forma sau mai multe; c.) care este intielesu celu mai generalu alu lui; d.) cari suntu insemnările accidentali ce mai poté luá; e.) in casurile in cari intielesurile unui sufis pare a se atinge cu intielesulu uneia sau mai multoru sufise, care e diferinta care le distinge; f.) cari din sufise suntu române, cari nu: iéra la acele cari, de si romanice, paru prin transformările phonetice ce au pututu luá in limb'a nostra, a se departa de corespondențile loru in celelalte limbi romanice, sa se demonstre cu probe indestulatoare acele transformări; g.) in fine atât in respectul formei cătu si alu intielesului se voru compară sufisele românesci cu cele corespondante din limb'a latina si din alte limbi surori.

luam in consideratiune Vs. 21. — Intrebuintandu inse terminulu spargeti ingreunam si incurcamu intielesulu*. — Asiada: stricati, ruinati biserica acest'a s. a. Intielesulu acestoru cuvinte ni-lu spune insusi Evangelistulu la Vs. 21.)

Cuvintele lui Iis. adresate Iudeilor aru sună: Semnulu pre carele vi-lu aretu este, ca: voi prin purtarea vostre ve-ti merge asiá de departe, incătu ve-ti stricá (pres. in locu de futuru) biserica acest'a, iér' eu o voi redicá in trei dile. — Ací vorbesce Iis. evidentu despre biserica zidita, — si totusi vorbesce despre sine. Cându Iudeii ucidu pre Iis. incetéza biserica din Ierusalimu a fi biserica lui Ddien; cu mórtea lui Iis. se termina Testam. vechiu; iéra cându a inviatu Iis. a redicatu biserica că locuinta, că ceteate eterna dñeasca: prin invierea lui Iis. de a treia d'sa incepelu Testament. nou. Biserica trupului seu este identica cu biserica lui Ddieu.

(Va urmá.)

*) La Mateiu si Marcu ocura verbulu *zatāλ̄vw* — *λύω* — tolou cu aceeasi insemarie de stricu, sfarimu, ruinezu. Acolo inse lu avemu tradus in trei forme la Mat. 26, 61.: „potu r̄isipi...“; Mat. 27, 40... „celu ce spargi...“; asemenea: Marcu 14, 58: „eu voi sparge...“ iéra Marcu 15, 29. „celu ce strici.“ Cându s'au tradusu bibli'a au potutu fi satisfactoriu si cu astfelu de variatiune, acum inse cându critică jocă asiá mare rolu, trebuie sa ne tiemenu strict de originalu (incătu se poté in cuventu si intielesu).

5. Asupra formatiunei cuvintelor cu prefise sau compositiuni, cum: ap-punere, op-punere, com-punere, nefiinta, in-famă, etc.

Pentru fia-care prefisu, si totu deun'a la comparatiune cu limb'a latina si alte surori, se va stabili prin numerose exemple: a) la ce genu de cuvinte se pune; b) ce transformări phonetice suferu: c) care e intielesu generalu; d) cari suntu insemnările speciali si deriveate ce mai poté luá; e) care e in fine diferinta de intielesu a unui prefisu, intru cătu pare a se atinge de intielesu altui prefisu.

3. Asupra formatiunilor cuvintelor prin compositiune a două cuvinte, esprime fia-care unu conceptu bine definitu, cum: cod-albu, bat-jocu'a, bine-cuventare, lucé-fern, cascagur'a, perde véra, etc., cautându a se stabili prin comparatiunea cu latin'a si alte limbi surori, pâna la ce gradul limb'a nostra e susceptibila de asemenea compositiune si care a-nume suntu legile si typii acestoru formatiuni.

II. Conditii:

1. Marimea operatului va fi aprosimativ intre 15—20 côle de tipariu, formatu octavu ordinariu cu litere garmondu.

2. Terminulu concursului, cându manuscrtele au sa vina in cancelaria societatiei academice, este 30 Iuliu 1877.

Cele venite mai tardiu nu se voru luá in consideratiune.

3. Manuscrtele se ceru sa fie scrisa curat, legibile si de mâna straina bine legate in fascicule si pagine.

4. In fruntea manuscriptului va fi scrisa devisa sau motto in orice limba si totu de mâna straina.

5. Pre lângă manuscriptu se va alatură si o scrisoare inchisa in plicu sigilatu fără initialile autorului, adresata cătra societatea academica. Plicul va purta pre densulu devis'a manuscriptului, scrisa ierasi cu mâna straina, iéra in intru numele autorului.

6. Manuscrtele se voru censură prin sectiunea filologica, care va propune societatiile academice, in sedinta plenaria, premiarea acelui dintre operatele venite, care va merită premiul destinat pentru acesta lucrare.

7. Manuscrtele nepremiate se voru pastră in archivulu societatiei pâna ce se voru reclamă de autorii loru, alu căroru nume remânu necunoscu, fiindu ca plicurile ce le voru cuprind nu se voru deschide.

8. Premiul defiștu pentru acesta lucrare din procentele fondului Evangelu Zapp'a este de lei noi 2500.

F. Premiu Cu'a

Sectiunea istorica a societatiei academice a propusu, si societatea a aprobatu deschiderea unui concursu asupra thesei acesteia: Istoria petrecerei romanilor in Daci'a lui Traianu, dela Aurelianu pâna la anulu 1300.

Conditiiile concursului voru fi:

1. Marimea lucrării va fi de 10—15 côle de tipariu, formatu octavu ordinariu, cu litere garmondu.

2. Terminulu presentării manuscritelor la concursu, 15 Augustu 1879.

3. Regulile pentru presentarea manuscritelor la concursu voru fi cele obiceiuite.

4. Premiul ce se va acordă opului celui mai bunu va fi de 3000 lei noi.

Unu zelosu amicu alu beleloru-arte tramite „Pressei“ spre publicare urmatorulu interesant studiu, asupra cărui a atragemu atentiunea lectorilor si a tuturor celor ce se interesă de destezarea simtiului naționalu prin suvenirile istorice si cultulu frumosului si beleloru arte:

Unu museu daco-romanu, România in orientu.

Nu vinu a vorbi astazi despre sarcia in opere de arta ale museului

nostru de pictura si de sculptura, deca cu tóte acestea este permisul a decoră cu acesta denumire căteva tablouri de o perfecta mediocritate si o lipsa completa de statue si de orice producție a artei sculpturale.

Vinu a dice căteva cuvinte despre o idea ce s'a emis alta data in colonele „Pressei“ si care pare ca a atrasu seriós'a atenție a inteligenții nostri ministru alu instructiunii publice.

— Este vorba de formarea unui muzeu daco-romanu. — Un'a din preocupatiunile fundamentale ale guvernului actualu si ale organului nostru de publicitate este de a redescula, prin tóte bunele medilöce, conștiința naționale si a dă poporului român sentimentul demnității si gloriei sele trecute pentru a-i inspiră stim'a de sine in presentu si increderea in viitoriu.

Fără asemenea sentimente o națiune nu este chiamata a avea o inalta destinata in lume.

Cătu de mare a fostu si este rolul artelor plastice in educatiunea unui popor, acest'a o cunoște si o intielege ori-cine care are o idea cătă de elementara de istoria omenirei si șemenii guvernului actualu, petrunti de acesta veritate, nu potu neingrijī unu asemenea puternicu medilocu de educatiune naționala.

Credem ca elu va incepe prin formarea unui muzeu daco-romanu.

Si sa nu se sperie cei esclusivamente dominati de preocupatiunea financiara, caci sumele ce se voru cheltui pentru acestu scopu voru fi din cele mai modește.

Cine a visitat museum din Berlinu a pututu vedea unu siru nesfarsit de sale pline de reproductiuni in gipsu de principalele opere de sculptura ce esista in lume. Aceste opere costa in generalu forte putinu si deca unu statu că Germania a umplut atatea sali ale museului seu, nu cu statuie de marmura, daru cu reproductiuni in gyps si noi putem, pentru museum nostru daco-romanu, avea recurs la asemenea reproductiuni cari pre de alta parte au avantajilu unei fidelități perfecte.

Vomu putea dara avea, cu o mica suma, in museum din Bucuresci, reproductiuni de statuile, busturile, basile-relievuri ce se afla in Roma si cari se raporta la originea istoriei noastre nationale.

Nu va fi, intrebamu pre toti, de celu mai mare interesu pentru noi de a avea in museum nostru o galerie in care sa ne fia permisul tutulor a merge si admiră in fia-care di principalele statu si busturi ale fundatorului statului român si mai cu séma acea faimosă statua ce se afla in verfulu colonei traiane din Roma; admirabilele base-relievuri reproduse bataile săle in Daci'a ce se afla pre arcu lui Constantinus si a caror frumusete a facutu pre multi sa le apropie de marmurile partenonice; principalele episode ale expedițiunii lui Traianu in Romania ce se admira pre colona lui Traianu; captivii dacii ce se afla in museum vaticanu si museum lateranu, gladiatoriulu muribundu, un'a din capo-d'operile statuierii antice, despre care „Lord Byron“ dicea ca in momentulu de a espiră, se vede pre fisionomia lui ca elu se găndeau la coliba sea dela Dunare unde 'lu asteptă nevasta si copiii sei, etc., etc. ?

Importanta si valoarea unui asemenea museum din punctul de vedere istoricu si naționalu nu va scăpa nimici. Dara in acela-si tempu voru intielege inca toti cătu de utila pote fi unu asemenea museum, pentru elevii scolilor noastre de bele-arte. Cum si unde acești elevi se voru radica la ideea estetica si cum voru putea sa infiltre in sufletulu loru concepiunea Frumosului neavandu inainte-le acele opere de arta si acele modele abso-

Iulu indispensabile pentru educatiunea artistica?.. Acésta este unu punctu care trebuie sa atraga deosebita atentiune a lui ministru alu instructiunei publice care inscrie in fia-care anu in bugetul seu sume destulu de insemnate pentru scólele nóstre de bele-arte.

Ore este cunoscutu ca epoc'a lui Trajanu, cându s'au esecutatu operile ce voru compune museulu nostru dacoromanu, este epoc'a cându sculptur'a romana a ajuns la apogeu seu. Elevii scólelor nóstre voru avé dura ací nobile modele de studiatu si nobile sorginti de inspiratiune pentru viitoarele loru compositiuni. Voru gasi pote ací unu germu naționalu de inspiratiune care pote dà operilor artistici români unu caracteru originalu si care aru conduce pote la formarea unei scóle a nóstre proprii, unei scóle de sculptura romana.

Ideile ce esprimaremu pâna aci suntu asiá de simple si atâtu de elementare in cătu ori cine nu numai ca le-a intielesu, dura inca le-a si avutu si pote le-a si esprimatu. Cetitorulu inse curiosu si impacientu s'a intrebatu pote ce insemnéza a dóu'a parte a titlului acestui articulu „Romani'a in Orientu“ pre sub cuvintele: „Unu museu dacoromanu.“

Eata ce insemnéza:

Nu mai este indoiéla, statul român este chiamat a jucá rólul preponderantu in medilocul său mai bine pre limit'a statelor orientului.

Capital'a sea va fi centrulu celu mai importantu alu miscării politice si economice din acele părți.

Ei bine, acestu rol politici si economic ne impune tuturor datořia de a nu perde din vedere veritatem istorica care ne aréta ca atunci o capitala politica si economica se inobiléza, se inaltia si castiga intr'adeveru in glorie si prestigiu cându Belele-Arte o impodobescu, astu-feliu incâtu sa atraga asupr'a ei atentiunea si admiratiunea populatiunilor straine si sa chiame in sinulu seu caleatoriile națiunilor vecine si departate nu numai pentru a o admirá, dura inca pentru a respondi, in favorul comerciului si industriei locutorilor sei, fructului economielor loru.

Ceea ce erá o cestiune artistica pentru capitala devine o cestiune economica pentru populatiune. Dara acesta este unu subiectu pre care sperâmu a avé ocasiunea a-lu desvoltá alta-data. Sa afle numai de ocamdata cetitorii nostri ca economistii italiani au probat ca nu a fostu capitalu in Itali'a care sa fi produsu mai multu decâtu capitalulu cheltuitu pentru operile de arta!... Supunem acésta la meditatiunea utilitarilor si economistilor nostri pre care sperâmu a convinge ca frumosulu este pote mai util decâtu utilulu.

Vomu terminá de asta-data dicindu ca necesitatile istorice si artistice pre de o parte ale tieri, si pre de alt'a marele rol politici si economicu ce este chiamat a jucá statul român in antic'a si celebr'a vale a Dunarei trebuie sa impuna tuturor bunilor români dator'a de a se gandí la medilócele de a impodobi si inobil'a cu opere de arta scump'a nostra capitala si ajutá pre aceia ce lucréza pentru acestu scopu.

„Pr.“

Branu, 14 Octobre v. 1875.

Domnule redactoru! Pâna cându alti barbati de scóla mai competenti decâtu mine voru esî cu astfelui de pareri asupr'a cărilor de investiamente fia-mi permisul de asta data — pentru că sa nu se prea intardia, de ore-ce suntemu inca mai numai la inceputul prelegerilor scolari, — a face fratilor investitori urmatore recomandatiune:

Dloru si fratilor investitori!

Unu poporu, — o națiune, fâra istoria este mutu.

Noi in scólele poporale nu avem pâna astazi inca nici unu manualu de istoria intru tóte potrivitu si duocatoru la adeveratulu scopu, cu siguritate; acésta intru adeveru e o dorere adencu simtit.

a) Multu zelosulu nostru barbatu de scóla, dlu Dr. Nicolau Popu, profesor la gimnasiulu rom. din Brasovu, dedu la lumina: „Istori'a Ungariei pentru scólele poporale“. Eu nu me semtiu competent a face o critica meritória acestui manualu de „Istoria“, dura totusi mi rezervu dreptulu — neafandu-se altii, — a face la temputu seu*) unele observări de interesu la acestu manualu. Pâna atunci inse eu din parte-mi lu primescu cu bucuria in scóla si propunendu-lu scolarilor meu, vi-lu recomandu si fratilor vostre spre primire si propunere; că sa nu patimésca invetiamen-tulu, in lips'a acestui manualu si ramu alu sciintiei.

b) „Computulu in scóla poporala manualu pentru invetiatori de Ioanu Popescu editiunea a dóu'a“.

La acestu manualu n'amu nimicu de observat; ci din contra me semtiu indemnata a-lu recomandá din tóte poterile spre imbratisiere caldurósa din partea fia-cârui invetiatoriu său instructoru.

c) „Limb'a materna“ in institu-tele pedagog. si clasele poporale române de Dr. Ilarionu Pascariu, protosincelu archiep. si prof. alu Institutului archid. teolog. si pedag. in Sabiu". Acésta Gramatica, fâra de cea mai mica dubietate, merita a se recomandá din tóte punctele de vedere, spre a se introduce inca de acum in scólele poporale.

M'amu grabit u face acésta nota asupr'a acestorui manuale pentru ca suntu de nou esite la lumina, si pentru ca suntemu inca la inceputul anului scolasticu 1875/6; spre a se introduce in scólele nóstre inca de acum.

Mi tienu de strenda detorintia, déca me voru iertá impregiurările si déca nu-mi voru preveni altii, a aruncá oprivire preste tóte manualele de scóla, eunoscute mie pâna acum — (pre cari le amu).

Asiu dorí ince tórt, că sa audu si vedu si parerile altoru frati invetiatori, spre a ajunge cu atâtu mai grabnicu la scopulu dorit. Bravii nostrii barbati de scóla lucra continuu diu'a si nótpea; deci nici noi nu trebuie sa stâmu asteptandu „porumbulu...“ ci toti de tóte pările sa esimu cu feluri pareri, care dupa cum conseme si se pricepe.

Teodoru Popu,
invet.

R o m a n i ' a .

Bucuresci, 13 Octobre 1875.

M. S. Domnitorulu s'a intorsu dela Sina'a in capitala la 11 ale curentei sér'a; de ací Mari'a Sea va pleca preste Milcovu in inspectiunea cămpurilor de concentrâri pre divisii ai armatei nóstre permanente si a unei părți din armat'a teritoriale, ce facu exercitie si manevre loru. Preseñ'a Mariei Sele că siefu supremu alu armatei in medilocul ostasilor adunati sub arme, va fi ocasiunea unei animâri si imbarbatâri si mai mari la acele exercitie militare, care au datu in fia-care anu fructele si progresele cele mai pipaite, pre cari chiaru strainii le au apreciatu.

Mai nainte de a merge in medilocul soldatilor concentrati, avuramu fericit'a ocasiune de a vedé pre Mari'a Sea eri la 12 ale curentei in medilocul mijilor de bucuresceni adunati

*) Candu voiu aruncá o privire preste tóte manualele din scóla.

pre câmpulu Colintinei spre a asistá la cursele de cai ce s'au facutu cu celu mai mare succesu, avendu in favorele si tempulu celu mai stralucitul unei dile mai multu de véra decâtu de tómna.

Se puté dice fâra esagerare ca Bucuresci toti esira pre câmpulu Colintinei se ia parte la acésta serbatore, care prelunga unu spectaculu din cele mai placute, a dovedit unu pasu mai multu in incuragiarea imbunatatiirei raselor de cai in România.

Erâ unu tempu cându România facea unu mare comerciu cu esportul cailor crescuti in tiéra. Dela unu tempu incóce acestu produsu degenerase fôrte multu.

Erâ reservat u că sub dominiu Mariei Sele Carolu, sa se dea o impulsione si reinvierei acestui articulu importantu si necesaru atâtu pentru usulu particularilor, cătu si alu armatei. Deosebitu de mesurile luate de d. ministru de resbelu generalu Florescu pentru imbunatatirea rasei cailor, aducendu cai de Arabi'a si inmultindu caii de rasa pentru armata, s'a mai potutu organisa sub auspiciole Mariei Sele si prin concursulu celor mai distinsi barbati si timeri, cari compunu Jockey-Club din Bucuresci, unu felu de emulatiune pentru inmultirea si crescerea cailor de rasa; iéra la 12 ale curentei avuramu placuta ocasiune a vedé unulu din cele mai frumose spectacule, in care inim'a fia-cârui'a a saltat de bucuria, vedindu mai multi români castigandu premiele cele mai mari cu caii ce posedau.

Intr'unu viitoriu vomu publicá o dare de séma mai detaliata despre acésta frumosa serbatore naționala, la care au participat plini de bucuria toti cetatienii capitalei cu Mari'a Sea in frunte.

„Pr.“

V a r i e t à t i .

(†) Paulin'a Tulbasiu, nascuta Barcsay cu anim'a franta de dorere incognitiedia in numele seu, catu si in numele fratinielor si afinielor despre repausarea sociului seu neuitaveru respective afini Ioane Tulbasiu, secretariu r. ung. financiaru, care in 29 a lunei curente la 3 ore dupa ameadi in urm'a unui morbu durerosu dupa un'a fericita casatoria de 15 ani in etate de 59 ani si-a finit viet'a sa laboriosa.

Remasitiele pamentene ale repausatului iubit se voru astrucá in 31 a lunei curente la 3 ore dupa amedi in cemeteriul r. cat. pentru repausu eternu.

Liturgi'a cu parastasu pentru repausatulu se va tiené luni in 1. Nov. a. c. la 10 ore ante amedi in beseric'a parochiala gr. cat. din locu. —

Sibiu in 30 Oct. 1875.

* * Astazi de diminetia ne trediramou unu óspe nou cu — neaua.

* * Focu. Joi sér'a pre la 8 ore s'a aprinsu grajdulu cavaleriei de aici. Focul s'a escatu in podulu grajdului, unde si gasi in fenulu celu uscatu nutrementu fôrte mare. Focul a durat pâna cătra mediul noptiei cându iéra sa reînnoiu. Pompeierii cetatiei au lucratu din tóte puterile, indata dupa alarm'a cea dintâi, spre a domoli elementulu desfrenat, dara numai dupa alarm'a a dóu'a pre la 3 ore, Vineri dimineti'a, l'a pututu invinge de totu. Caii, a succesi ai scôte afara din grajd, au apucat ince care incatrau. Siese inca nu s'au aflat. Doi au fugit pâna in Sielimberu.

* * A trei'a dentitiune. — „Gazeta Ospitalelor“ semnaliza faptulu singularu a unei a trei'a dentitiune ce a avut locu la unu omu in etate de 77 ani.

Persón'a in cestiune, bolnava de mai multi ani, perdù unulu dupa altulu toti dintii, afara de doi: caninul dreptu superior si o masea mica inferiora din stâng'a. Câteva septa-

mâni mai tardiu se manifestara accidente nervoase, o irascibilitate mare si o salivatiune abundanta, apoi intr'o persón'a ce ingrija pe betrânu observă ca falc'a superioara era garnita cu dinti esiti aproape de 2 milimetru din gingii; si se dinti noi (patru incisivi, unu canin si o masea mica) luaseră locul celor ce cadiuseră.

Falc'a inferioara era inca góla; dura, preamblandu degetulu pe gingia, se simtiu fôrte bine resarindu estremitatea unui incisiv in stâng'a. Aceste dinti din a trei'a dentitiune nu suntu nici solidi nici fôrte albi, si paru mai putinu durabili decât predecesorii lor.

C o n c u r s u .

Devenindu vacantu postulu de notariu comună in comună Cudsiru, impreunat cu salarialu anualu de 300 fl; v. a. cortelul liberu si lemne de focu, pentru ocuparea provisoria a aceluia pâna la organizarea viitorul municipale se scrie prin acésta concursu, si concurrentii se provoca, a-si trame suplicele instruite cu documentele receptate in terminu de 4 septamâni dela prima publicare a acestui concursu in fôr'a oficiale „Budapesti körzony“ la subscrisulu magistratul.

Magistratul cetatianu-scaunul Orestia in 3 Septembre 1875.

(1—3)

C o n c u r s u .

Devenindu vacanta statiunea invetiatorescă la scóla confessionale gr. or. din Ung'r'a protopopiatulu Cohalmului Rupei se scrie prin acésta concursu cu terminul pâna la 28 Octobre a. c.

Emolumentele suntu: 80 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne focale de ajunsu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, se binevoiesc a-si asterne petitiunile loru bine instruite la subscrisulu pâna la terminul susu insemnat.

Ungr'a in 28 Sept. 1875.

In confielegere cu comitetulu parochialu si inspectorele districtuala de scóle.

Sofroniu Rosic'a, parochu gr. or.

Incunosciintiare.

Subscris'a directiune reg. ung. de lotu deschide loteria a V. reg. ung. de statu, a cărei venitul curatul in urm'a prigratiile declaratiuni a Majestatii Sele se va intrebuinta spre infinitarea de orfanotrofie pentru orfanii lucratorilor erarii.

Loteria are 3334 nimeritori cu o suma de castiguri de

200,000 fl. val. austr.

intre cari

I nimeritoriu de frunte	100,000 fl.
"	20,000 "
2 nimeritori a	5000 "
10 "	1000 "
20 "	500 "
100 "	100 "
200 "	50 "
3000 "	10 "

Tragerea se va face irrevocabilu in Budapest'a

la 20 Decembrie 1875.

Un'a sórte costa 2 fl. val. a.

Sorti se afla: la subscris'a directiune de lotu, la colectantii de lotu, la oficiale de lotu, perceptoriali, de saline si postali si, in cetatile cele mai mari la alte organe insarcinate cu vinderea sortilor.

Directiunea reg. ung. de lotu, de partimentulu loteriei de statu.

Budapest'a 1 Octobre 1875.

Aloisiu de Motusz,
consiliariu reg. ung. de sectiune
si directoru de lotu.

(Pentru reproducere nu se dă onorariu.)

(2—6)